บทคัดย่อ

การประเมินโครงการฝึกอบรมมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาและปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิผลและ สอดคล้องกับความต้องการในการอบรม รวมถึงใช้เป็นข้อมูลพิจารณาในการคงอยู่ของโครงการ การศึกษานี้ใช้ แนวคิดการประเมิน 3 แนวคิด มาประยุกต์ใช้ร่วมกัน คือ CIPP Model, Logic Model, และ ROI of Human Capital เพื่อประเมินผล "หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา – นบอ." โดยพิจารณาใน 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยบริบท ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ ปัจจัยผลผลิต ปัจจัยผลลัพธ์ และผลตอบแทนจากการลงทุนใน ลักษณะการเพิ่มทุนมนุษย์ ใช้การประเมิน 360 องศา เก็บข้อมูลกับตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร 4 กลุ่ม คือ (1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 คน (2) ผู้ผ่านการอบรม จำนวน 174 คน (3) ผู้บังคับบัญชา จำนวน 54 คน และ (4) ผู้ร่วมงาน จำนวน 348 คน เก็บข้อมูลในระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 โดยใช้ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ลึก และการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย ข้อมูลทั้งหมดถูกนำมาประมวลผลอย่างเป็นระบบ ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติที (Pair samples t-test)

ผลการประเมินที่สำคัญมีดังนี้

- 1) หลักสูตรมีการอบรมที่เน้นผู้เข้าอบรมเป็นศูนย์กลาง และมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างจาก หลักสูตรการอบรมอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน
- 2) รูปแบบการอบรมที่ผู้เข้าอบรมประทับมากที่สุดคือ การเรียนรู้กับมหาวิทยาลัยพี่เลี้ยง (Shadowing) และการทำ Pilot Model
  - 3) หลังการอบรม นบอ. มีผลผลิตและผลลัพธ์ในเชิงนามธรรมและรูปธรรมที่ชัดเจน
- 4) หลังการอบรม นบอ. มีความรู้ ทักษะ พฤติกรรมการบริหาร การเป็นแบบอย่าง การยอมรับจาก ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหน่วยงาน หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
- 5) หลังการอบรม ผู้บังคับบัญชา มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของ นบอ. หลังการอบรมสูงกว่า ก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
- 6) หลักสูตรให้ผลตอบแทนการลงทุนในลักษณะทุนมนุษย์ที่คุ้มค่า โดยหน่วยงานและมหาวิทยาลัยมี โครงการใหม่เพิ่มขึ้น ลดงบประมาณของมหาวิทยาลัย งานสำเร็จตามเวลา งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้รับบริการพึงพอใจ รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับหน่วยงานและมหาวิทยาลัย

Abstract

The training program evaluation is essential for developing and improving the training course effectiveness and corresponding to the attendants' desires. In addition, it is also important for training continuation decision. This study aims to evaluate "The Development Course of Middle Administrators in Higher Education Institutions". Three evaluation models: CIPP Model, Logic Model and ROI of Human Capital were employed. Six factors which are contexts, inputs, processes, products, outcomes and ROI of Human Capital were evaluated by using 360-Feedback. The data were collected from four groups of samples which are 13-expertise, 174-trained middle administrator, 54-supervisor of the trained administrator, and 348-trained administrator's colleague. Data were collected through questionnaires and in-depth and small group interviews during December 2008 – February 2009. Qualitative data were analyzed by using content analysis method. For quantitative data, descriptive statistics and Pair samples t-test were employed.

The findings show that this training course, "The Development Course of Middle Administrators in Higher Education Institutions"

- 1) Learner-center oriented as a key method and different learning pattern comparing to other programs in the same level.
- 2) Two training-modules that fit the attendants' desires which were "learning from shadowing university" and "conducting a pilot model".
- 3) After taking this course, the passed attendants have obviously conducted both tangible and intangible products and outcomes.
- 4) After taking this course, the admin knowledge, skills and behaviors of the passed attendants were higher than before their training at statistical significant .001. They can be role models for others. Furthermore, their admin performance was satisfied and accepted by their supervisors and colleagues.
- 5) After taking this course, the satisfaction of their supervisors and of themselves toward their organization administration was higher than before their training at statistical significant .001.
- 6) The training was to bring about good benefits in terms of ROI of Human Capital. Many new projects were created by both department and university levels. The universities' budgets were reduced. Their projects were finished on time efficiently and effectively. Their clients satisfied their services. In addition, the good images of the universities are being built up.